

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego w roku szkolnym 2021/2022

Stopień drugi – schemat punktowania

W zadaniach zamkniętych wielokrotnego wyboru uczestnik konkursu powinien poprawną odpowiedź zaznaczyć znakiem „x” bezpośrednio na arkuszu. Schemat punktowania zadań otwartych zawiera propozycje odpowiedzi. Należy uwzględnić każdą poprawną odpowiedź, nawet jeśli nie została zamieszczona w poniższym kluczu.

Numer zadania	Poprawna odpowiedź	Liczba punktów	Kryteria oceny				
1.	Np. 1. <i>Fizyczne zmiany w organizmie związane z poczuciem szczęścia.</i> 2. <i>Rola pieniędzy w odczuwaniu zadowolenia.</i> 3. <i>Dobra materialne a społeczna akceptacja.</i> 4. <i>Znaczenie sukcesów i sławy w odczuwaniu szczęścia.</i> 5. <i>Istota szczęścia.</i>	0–2	2 p. – zapisanie 5 lub 4 odpowiednich tytułów 1 p. – zapisanie 3 odpowiednich tytułów 0 p. – mniej niż 3 odpowiednie tytuły Uwaga! Tytuły mogą mieć także formę pytań lub zdań.				
2.	1. TAK 2. TAK 3. NIE 4. NIE 5. TAK 6. NIE	0–2	2 p. – zaznaczenie wszystkich poprawnych odpowiedzi 1 p. – zaznaczenie 5 poprawnych odpowiedzi 0 p. – mniej niż 5 poprawnych odpowiedzi				
3.	Np. <table border="1" data-bbox="271 975 1104 1201" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th data-bbox="271 975 672 1050">Pozytywne skutki posiadania pieniędzy</th> <th data-bbox="672 975 1104 1050">Negatywne skutki pogoni za pieniędzmi</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="271 1050 672 1201"> <i>zdobycie środków do życia uznanie wśród ludzi przyjemności (wakacje)</i> </td> <td data-bbox="672 1050 1104 1201"> <i>Choroby (stres, uzależnienia, depresja) samotność brak czasu</i> </td> </tr> </tbody> </table>	Pozytywne skutki posiadania pieniędzy	Negatywne skutki pogoni za pieniędzmi	<i>zdobycie środków do życia uznanie wśród ludzi przyjemności (wakacje)</i>	<i>Choroby (stres, uzależnienia, depresja) samotność brak czasu</i>	0–2	2 p. – określenie na podstawie tekstu 4 skutków 1 p. – określenie na podstawie tekstu 3 skutków 0 p. – mniej niż 3 skutki spośród wymienionych w tekście
Pozytywne skutki posiadania pieniędzy	Negatywne skutki pogoni za pieniędzmi						
<i>zdobycie środków do życia uznanie wśród ludzi przyjemności (wakacje)</i>	<i>Choroby (stres, uzależnienia, depresja) samotność brak czasu</i>						

4.	Wyjaśnienie sensu zaznaczonego fragmentu Np. <i>Ludzie pracują coraz dłużej i ponad siły, by mieć pieniądze na materialne rzeczy, którym przypisują zbyt dużą wartość. W konsekwencji są wyczerpani takim życiem i nie mają czasu, by cieszyć się z tego, co osiągnęli.</i>	0–2	1 p. – poprawne wyjaśnienie sensu zaznaczonego fragmentu 0 p – niepoprawne wyjaśnienie sensu zaznaczonego fragmentu
	Środki stylistyczne Np. <i>biegniemy w tym szalonym wyścigu</i> – metafora <i>wyidealizowanej przyjemności</i> – epitet <i>chorobliwy rytm życia</i> – metafora/epitet		1 p. – podanie przykładu środka stylistycznego oraz jego nazwy 0 p. – brak przykładu środka stylistycznego lub niepoprawne jego nazwanie
5.	Uzasadnienie Np. <i>Każdy z ludzi dąży do szczęścia i podejmuje różne kroki, by sobie je zapewnić. Ponadto, wszyscy zastanawiają się nad tym, czym w ogóle to szczęście jest i jak je zdobyć.</i> Wyrazy <i>wszyscy, mamy, każdy</i>	0–1	1 p.– poprawne uzasadnienie i wypisanie 3 odpowiednich wyrazów 0 p. – niepoprawne uzasadnienie lub wypisanie nieodpowiednich wyrazów albo mniej niż 3 odpowiednich wyrazów
6.	trzecioosobowy rozległą pierwszoosobowy subiektywnie	0–2	2 p. – zaznaczenie 4 poprawnych odpowiedzi 1 p. – zaznaczenie 3 lub 2 poprawnych odpowiedzi 0 p. – zaznaczenie 1 lub brak poprawnej odpowiedzi
7.	A	0–1	1 p.– wybór poprawnej odpowiedzi 0 p. – wybór niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

8.	Np. <i>Krzysiu, zobacz, jak ładna jest ta czarna skarbonka. Musisz ją mieć! Nic w niej nie brzęczy, bo jest tam coś wyjątkowego. Ciekawe, co to?</i> Możliwe do zastosowania w wypowiedzi językowe środki perswazji to, m.in.: – zwroty do adresata, zaimki osobowe – słownictwo nakłaniające – formy trybu rozkazującego i przypuszczającego czasowników – przymiotniki i przysłówki wartościujące – wyrazy oddziałujące na emocje odbiorcy – powtórzenia – pytania retoryczne	0–3	3 p. – zredagowanie tekstu zgodnego z poleceniem, zawierającego 2 różne językowe środki perswazji; wypowiedź <u>w pełni</u> poprawna pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym 2 p. – zredagowanie tekstu zgodnego z poleceniem, zawierającego 2 różne językowe środki perswazji; wypowiedź <u>nie w pełni</u> poprawna pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym 1 p. – zredagowanie tekstu zgodnego z poleceniem, zawierającego 1 językowy środek perswazji; wypowiedź <u>w pełni</u> poprawna pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym 0 p. – zredagowanie tekstu zgodnego z poleceniem, zawierającego 1 językowy środek perswazji; wypowiedź <u>nie w pełni</u> poprawna pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym LUB zredagowanie tekstu niezgodnego z poleceniem bądź pozbawionego językowych środków perswazji
9.	Np. <i>Stosowanie krótkich wypowiedzi. Użycie czasowników oznaczających ruch i działanie (trzepnąłem, wrzasnął). Zastosowanie wyrazów informujących o zmieniającym się czasie, np. szybko, przez chwilę, zaraz.</i>	0–2	2 p. – podanie 2 sposobów dynamizowania akcji 1 p. – podanie 1 sposobu dynamizowania akcji 0 p. – odpowiedź niepoprawna lub jej brak
10.	C, D, B, E, A	0–1	1 p. – poprawne ułożenie wszystkich zdarzeń w porządku chronologicznym 0 p. – błędne ułożenie zdarzeń lub brak odpowiedzi

11.	wyrok – mianownik <i>sprawie</i> – miejscownik <i>zniszczenie</i> – biernik <i>mienia</i> – dopełniacz	0–1	1 p. – wypisanie ze zdania wszystkich rzeczowników i właściwe określenie przypadków 0 p. – odpowiedź niepełna lub błędna
12.	<i>Stasia Tonderę można nazwać interesownym, ponieważ, np.:</i> – <i>sprawdzał w sklepie ceny najdroższych chipsów i napojów, by uzyskać od rodziców wysokie kieszonkowe.</i> – <i>negocjował z tatą odszkodowanie związane z taką samą kwotą kieszonkowego, jakie otrzymywał młodszy brat.</i> – <i>przedstawił rodzicom pomysł nagradzania go pieniędzmi za wyższe oceny.</i> – <i>za umycie auta zażądał od taty tyle, ile kosztowała ta usługa w myjni.</i>	0–2	2p. – udzielenie poprawnej odpowiedzi na pytanie i zapisanie 2 różnych argumentów 1 p. – udzielenie poprawnej odpowiedzi na pytanie i zapisanie 1 argumentu 0 p. – brak odpowiedzi lub przytoczenie niepoprawnych przykładów
13.	A	0–1	1 p. – wybór poprawnej odpowiedzi 0 p. – wybór niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi
14.	Np. <i>Są rodzajem żartu matematycznego.</i> <i>Charakteryzują bohatera – wskazują na jego pomysłowość, interesowność, inteligencję.</i> <i>Podkreślają dążenie bohatera powieści do posiadania pieniędzy.</i> <i>Mają za zadanie zaciekawić czytelnika, skłonić go do podjęcia próby rozwiązania łamigłówki.</i>	0–1	1 p. – poprawne określenie 2 funkcji 0 p. – poprawne określenie 1 funkcji lub brak poprawnej odpowiedzi

15.	Np. Epitet: <i>dziecinne rączki</i> – wskazuje na wiek bohatera; <i>złoty kwiatek</i> – określenie barwy; <i>groźny pan</i> – wskazanie na wygląd i powagę postaci na banknocie Powtórzenie: <i>tak długo potrząsał, tak długo kręcił swoją świnia, tak długo mrużył oko</i> – podkreśla samozaparcie, z jakim Krzysiek szuka pieniędzy w skarbonce. Dźwiękonaśladownictwo: <i>zabrzęczałem/brzęcząca</i> (świnia), <i>zaśpiewałem</i> – naśladowanie dźwięku monet, charakteryzowanie skarbonki, podkreślenie radości z posiadania pieniędzy.	0–3	3 p. – poprawne wypełnienie wszystkich pól tabeli 2 p. – poprawne podanie 2 przykładów i określenie funkcji tych środków stylistycznych 1p. – poprawne podanie 1 przykładu i określenie funkcji środka stylistycznego 0 p. – podanie samych przykładów lub brak odpowiedzi
16.	<i>Niech Krzysiek dokładnie obejrzy swoją skarbonkę. Krzysiek obejrzałby dokładnie swoją skarbonkę.</i>	0–2	2 p. – dwukrotne poprawne przekształcenie zdania 1 p. – jednokrotne poprawne przekształcenie zdania 0 p. – brak odpowiedzi lub odpowiedź niepoprawna
17.	1-D, 2-C, 3-A, 4-E, 5-B	0–2	2 p. – poprawne dopasowanie wszystkich bohaterów 1 p. – 1 pomyłka (zamiana 2 bohaterów) 0 p. – więcej niż 1 pomyłka lub brak odpowiedzi
18.	Np. - <i>Nie dał mu spadku bez żadnych warunków, ponieważ pragnął jego szczęścia.</i> - <i>Chciał, aby chłopak stał się wartościowym człowiekiem. Wierzył w niego i dlatego zostawił instytucję charytatywną pod bezpośrednim zarządem Jasona.</i> - <i>Włożył dużo pracy w przygotowanie darów.</i>	0–1	1 p. – poprawne podanie 2 argumentów (bez wymieniania darów) 0 p. – podanie 1 argumentu lub brak odpowiedzi

19.	Np. <i>Gus Caldwell – niechęć do pracy – ciężka, uczciwa praca może dać satysfakcję.</i> <i>Theodore Hamilton/Red Stevens – ciężka choroba nerek – prawdziwy przyjaciel jest w stanie poświęcić bardzo wiele.</i> <i>Nathan – brak rodziny – rodzinę tworzy się dzięki miłości, a nie więzom krwi.</i>	0–2	2 p. – poprawne uzupełnienie 6 pól tabeli 1 p. – poprawne uzupełnienie 5-4 pól tabeli 0 p. – 3 lub mniej uzupełnień albo udzielenie niepoprawnych odpowiedzi
20.	Np. 1) Choroba przyjaciela skłoniła prawnika do pomocy. 2) Brian stanie się w przyszłości przyjacielem Jasona. 3) Red Stevens pomógł swemu przyjacielowi Gusowi. 4) Jasonowi brakowało prawdziwych przyjaciół.	0–3	3 p. – utworzenie 4 zdań 2 p. – utworzenie 3 zdań 1 p. – utworzenie 2 zdań 0 p. – utworzenie 1 zdania lub nieudzielenie odpowiedzi zgodnej z poleceniem Uwaga! Zdania muszą być związane z treścią lektury, poprawne językowo i zapisane zgodnie z regułami ortografii oraz interpunkcji. Jeśli te warunki nie zostały spełnione, uczestnik konkursu nie uzyskuje punktów.
21.	Np. - <i>Zaproszenie kogoś pod parasol w czasie deszczu.</i> - <i>Oddanie krwi.</i> - <i>Poinformowanie o promocji w sklepie.</i> - <i>Pomoc przy zakupach.</i> - <i>Zaopiekowanie się dziećmi znajomych.</i> - <i>Pomoc niepełnosprawnym, np. poprzez czytanie im gazet.</i> - <i>Pomoc w jadalni dla ubogich.</i> - <i>Napisanie wiersza i wysłanie go znajomej.</i> - <i>Pomoc w akcjach charytatywnych.</i> - <i>Udzielenie gościny studentom z wymiany międzynarodowej.</i> - <i>Pomoc w zorganizowaniu spotkania skautów.</i> - <i>Pomoc w uruchomieniu samochodu, w którym wyczerpał się</i>	0–2	1 p. – podanie 4-3właściwych przykładów 1 p. –zapisanie wszystkich przykładów w formie równoważników zdań 0 p. – podanie mniej niż 3 poprawnych przykładów i nieuwzględnienie formy równoważnika zdania.

	akumulator. - Napisanie listów do pacjentów szpitala. - Zabranie na spacer kilka psów ze schroniska. - Pomoc w zorganizowaniu kiermaszu. - Udostępnienie domu w celu zorganizowania przyjęcia charytatywnego. - Pomoc sąsiadowi w sprzątaniu liści na podwórku. - Pomoc w pieczeniu ciasteczek na kiermasz.		
22.	Np. Serdecznie zapraszamy wszystkich miłośników literatury na spotkanie ze znanym pisarzem Jimem Stovallem, które odbędzie się 5 sierpnia 2022 r. o godz. 10.00 w sali nr 48 naszej szkoły. Podczas spotkania będzie można nabyć książkę „Bezcenny dar”, a także uzyskać autograf autora. Zachęcamy wszystkich do udziału w tym wydarzeniu! Samorząd Uczniowski SP 14	0–3	1 p. – obecność wszystkich elementów zaproszenia (nadawca, adresat, wydarzenie, czas, miejsce) 1 p. – podanie dwóch powodów, dla których warto wziąć udział w spotkaniu 1 p. – poprawność językowa (dopuszczalny 1 błąd ortograficzny lub interpunkcyjny, lub językowy)
23.	1. NIE 2. NIE 3. TAK 4. TAK 5. NIE	0–2	2 p. – zaznaczenie wszystkich poprawnych odpowiedzi 1 p. – 1 odpowiedź niepoprawna 0 p. – 2 lub więcej odpowiedzi niepoprawnych
24.	Np. Najwspanialszym darem był fundusz charytatywny, którego wartość przekraczała miliard dolarów. Jason miał zarządzać tym funduszem i dbać o niego. Ponieważ dzięki darom otrzymanym od Reda zrozumiał, co jest w życiu najważniejsze, obowiązek ten miał stać się dla niego źródłem szczęścia na całe życie. LUB Najwspanialszym darem była zmiana, jaka dokonała się w Jasonie pod wpływem postanowień testamentu stryjecznego dziadka. Młody człowiek zrozumiał, jakie wartości są najważniejsze w życiu, co stało się dla niego źródłem szczęścia.	0–1	1 p. – poprawne określenie, co było najwspanialszym darem 0 p. – odpowiedź niepoprawna lub jej brak

25.	<i>W utworze wypowiada się narrator. Formami wypowiedzi (podawczymi) są opowiadanie i opis (narracja). Utwór opowiada o wydarzeniach (w przeciwieństwie do liryki, gdzie tematem wypowiedzi są myśli i uczucia).</i>	0–1	1 p. – podanie 2 poprawnych argumentów 0 p. – podanie 1 argumentu / niepoprawna odpowiedź / brak odpowiedzi
26.	Opowiadanie twórcze	0–15	I. Realizacja tematu 3 p. • opowiadanie twórcze • pełna realizacja tematu, tj. przedstawienie wspólnej przygody Stasia Tondery i Jasona oraz prezentacja zmiany, jaka zaszła w Stasiu pod wpływem spotkania z Jasonem i przeżytej przygody • konsekwentna narracja pierwszoosobowa • twórcze i ciekawe odwołanie do treści obydwu lektur bez opowiadania treści; znajomość tekstów została wykorzystana do budowania własnej fabuły i/lub charakteryzowania bohaterów i/lub zilustrowania toku myślenia autora wypowiedzi • brak błędów rzeczowych 2p. • opowiadanie twórcze • częściowa realizacja tematu, tj. przedstawienie przygody, w której uczestniczyli Stanisław Tondera i Jason, LUB przemiany Stasia • narracja pierwszoosobowa • funkcjonalne odwołanie do treści obydwu lektur • brak błędów rzeczowych 1p. • opowiadanie twórcze • częściowa realizacja tematu, tj. przedstawienie przygody, w której uczestniczą Stanisław Tondera

		i Jason, LUB przemiany Stasia • brak narracji w 1 osobie • odwołanie do treści obydwu lub jednej lektury • dopuszczalny 1 błąd rzeczowy 0 p. • podjęta próba realizacji tematu • nieodwołanie się do treści co najmniej jednej lektury • 2 i więcej błędów rzeczowych II. Elementy twórcze 3 p. • wypowiedź bogata treściowo, np. przez przedstawienie różnorodnych wydarzeń, dynamizowanie akcji, wprowadzenie zwrotów akcji • zastosowanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: - określenie czasu akcji - określenie miejsca akcji - opis postaci - opis przedmiotu - opis krajobrazu - dialog - monolog - punkt kulminacyjny - retrospekcja - puenta 2 p. – zastosowanie 5 spośród wymienionych powyżej elementów 1 p. – zastosowanie 4 spośród wymienionych powyżej elementów 0 p. – zastosowanie mniej niż 4 spośród wymienionych

		powyżej elementów III. Kompozycja 1 p. • wydarzenia ułożone w porządku przyczynowo-skutkowym z zachowaniem spójności i logiczności wypowiedzi; praca zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie • zastosowanie co najmniej 3 akapitów 0 p. • wypowiedź zawiera co najmniej 1 usterkę w zakresie budowy, spójności i logiki wypowiedzi lub brak w pracy 3 akapitów. IV. Styl 1 p. • wypowiedź w jednolitym stylu, odpowiednim do formy i treści • bogactwo środków językowych 0 p. – niedostosowanie stylu wypowiedzi do formy i treści lub praca niewyróżniająca się bogactwem środków językowych V. Język 3 p. – dopuszczalne 3 błędy (składniowe, stylistyczne, leksykalne, fleksyjne) 2 p. – 4 błędy 1 p. – 5 błędów 0 p. – więcej niż 5 błędów

		VI. Ortografia 2 p. – dopuszczalny 1 błąd 1 p. – 2 błędy 0 p. – więcej niż 2 błędy VII. Interpunkcja 2 p. – dopuszczalne 3 błędy 1 p. – 4 błędy 0 p. – więcej niż błędów UWAGA: 1. Jeżeli praca w całości jest niezgodna z tematem lub formą albo odtwórcza, uczestnik konkursu otrzymuje 0 p. za całe zadanie. 2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń nie odwołał się do treści co najmniej 1 lektury wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź otrzymuje 0 p. 3. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), uczeń otrzymuje 0 p. w każdym kryterium. 4. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 200 słów, jest oceniana wyłącznie w zakresie kryteriów: I (realizacja tematu) oraz II (elementy twórcze), natomiast w zakresie pozostałych kryteriów uczeń otrzymuje 0 p. 5. Wszystkie pomyłki będące naruszeniem zasad ortografii oraz interpunkcji są traktowane jako błędy. Nie stosuje się klasyfikacji błędów ortograficznych na usterki pierwszego i drugiego stopnia.